

Construcții (pseudo)scindate în româna veche

Mihaela Gheorghe*

Facultatea de Litere, Universitatea Transilvania din Brașov, Bd. Eroilor 29, 500036 Brașov, România
Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Calea 13 Septembrie 13, 050711 București, România

Despre articol

Istoric:

Primit 9 mai 2017

Acceptat 13 mai 2017

Publicat 30 septembrie 2017

Cuvinte-cheie:

construcții scindate

construcții pseudo-scindate

construcții relative

română veche

Rezumat

Articolul examinează trăsăturile sintactice și semantice ale structurilor scindate în limba română veche, în comparație cu tiparele din româna modernă. Prin mecanismul de scindare, în limba actuală se pot obține exclusiv construcții pseudo-scindate (structuri de identificare cu relative libere introduse prin *ce* sau structuri relative cu antecedent, în care constituentul focalizat este plasat la finalul construcției, după copulă, sau tipare inverse, cu constituentul focalizat plasat înaintea copulei și a relativei). Analiza unui corpus de limbă română veche a arătat că aceste construcții erau destul de frecvente, însă tiparele erau mai variate: pe lângă structurile scindate și pseudo-scindate prototipice, se regăsesc și structuri hibride, care amalgamează trăsături ale celor două variante.

1. Introducere

Pornind de la Jespersen (1937/1984), descrierea construcțiilor scindate acoperă o bogată bibliografie. Mai numeroase sînt studiile care acordă atenție sintaxei structurilor scindate (Akmajian, 1970; Gundel, 1977; Higgins, 1979; Boškovic, 1997; Iatridou & Varlokosta, 1998; Reeve, 2011, 2012; Hartmann & Tonjes, 2013; Hedberg, 2013), fără a se neglija însă descrierea trăsăturilor lor semantice și pragmatice (v. Prince, 1981; Declerck, 1984, 1988; Halliday, 1985; Lambrecht, 2001).

Pentru subiectul articolului de față ne interesează distincția cu care operează teoria sintactică curentă între construcții scindate și construcții pseudo-scindate.

Schema generală a unei construcții scindate prototipice (1) este [*expletiv* + *copulă* + *XP FOCALIZAT* + *relativă restrictivă*] (Reeve, 2012, p. 1), unde *XP focalizat* poate fi subiect (1a) sau obiect (1b).

- (1) a. It was JOHN who left
[expletiv] a fost EL care/cine a plecat
'Ion a fost cel care a plecat'
- b. It was A RED BAG that I bought
[expletiv] a fost O ROȘIE GEANTĂ ce eu am cumpărat
'Ceea ce am cumpărat a fost o geantă roșie'

Schema generală a unei construcții pseudo-scindate (2) este [*relativă* + *copulă* + *XP FOCALIZAT*], aceasta putînd fi organizată în varianta de bază (2a) sau în varianta inversată [*XP FOCALIZAT* + *copulă* + *relativă*] (2b) (v. Huddleston *et al.*, 2002, p. 1414). În sens restrîns, construcții pseudo-scindate sînt considerate relativele libere incluse în tipare de identificare în care ocupă poziție tematică, precum cele de sub (2a,b) (v. Prince, 1978, p. 883); într-o accepție mai generală, însă, se includ în această clasă și construcții relative cu antecedent nominal de tip neutru (*lucrul/faptul/modul/locul/motivul* etc.) (2c) ori care au ca antecedent un cuantificator universal (2d) (Collins, 1991, p. 27) și a căror schemă generală este [*XP FOCALIZAT* + *copulă* + *antecedent* + *relativă*].

* Adresă de corespondență: m.gheorghe@unitbv.ro.

- (2) a. What I bought was a red bag
Ce am cumpărat a fost o geantă roșie
 ‘Ceea ce am cumpărat a fost o geantă roșie’
- b. A red bag was what I bought
O geantă roșie a fost ce am cumpărat
 ‘O geantă roșie a fost ceea ce am cumpărat’
- c. The place where John saw Mary was in front of the bank
Locul unde John a văzut Mary a fost în fața băncii
 ‘În fața băncii e locul unde a văzut-o John pe Mary’
- d. All he wanted was a hamburger
Tot el a dorit a fost un hamburger
 ‘Tot ce (și-)a dorit a fost un hamburger’

Lucrarea de față își propune o inventariere a tiparelor de construcții scindate în limba română veche și confruntarea structurilor identificate cu tiparele din româna contemporană.

Descrierile din bibliografia românească a problemei (v. Șerbănescu, 1996; Pană Dindelegan, 2013, p. 488) arată că în limba actuală strategia scindării conduce exclusiv la construcții *pseudo-scindate*; acestea sînt fie structuri de identificare cu relative libere introduse prin *ce* (3a) (după tiparul [*relativă* + *copulă* + *XP FOCALIZAT*]), fie structuri relative cu un antecedent din categoriile menționate de Collins (1991; v. *supra*): un nominal cu valoare generalizatoare (3b,c) sau cuantificatorul universal *tot* (3d), cu tiparul [*antecedent* + *relativă* + *copulă* + *XP FOCALIZAT*].

Sînt posibile și construcții *pseudo-scindate* inverse, avînd schema [*XP FOCALIZAT* + *copulă* + *antecedent* + *relativă*], cu constituent focalizat extras din diferite poziții [subiect în (4a), sau obiect direct / obiect prepozițional / adjunct în (4b)]¹.

- (3) a. [**Ce** mă supără cel mai tare] este CĂ NU AI RĂBDARE.
 b. Ceea [**ce** mă supără cel mai tare] este CĂ NU AI RĂBDARE.
 c. Chestia [**care** mă supără cel mai tare] este CĂ NU AI RĂBDARE.
 d. Tot [**ce** mă supără] este CĂ NU AI RĂBDARE.
- (4) a. CĂ NU AI RĂBDARE este ceea [**ce** mă supără cel mai tare].
 b. EL este cel [**pe care** l-ai întîlnit ieri] / [**despre care** am vorbit] / [**la care** ne ducem].

2. Tipare de construcții scindate în limba română veche

Investigarea unui corpus de texte românești din secolele al XVI-lea – al XVIII-lea a pus în evidență existența a numeroase structuri în care focalizarea unui constituent se produce printr-un mecanism de scindare. Am remarcat că, pe de o parte, construcțiile identificate se deosebesc de cele din româna actuală printr-o serie de trăsături morfosintactice și de organizare generală (pe care le vom detalia în cele ce urmează), pe de altă parte, am remarcat absența tiparelor *pseudo-scindate* ilustrate sub (3a–d) și a tiparului invers de sub (4a).

¹Deși nu este susținută, deocamdată, de rezultatele unei investigații cantitative, se impune, totuși, observația că în româna modernă varianta de *pseudo-scindare* [*XP FOCALIZAT* + *copulă* + *relativă*] este aproape absentă (sau, mai exact, este limitată la situațiile în care constituentul focalizat este obiect, iar relativa este introdusă prin *ce*), fiind preferată construcția cu antecedent [*XP FOCALIZAT* + *copulă* + *antecedent* + *relativă*]. O distribuție limitată pare a avea și structura [*relativă* + *copulă* + *XP FOCALIZAT*], comparativ cu tiparele de sub (3b–d), în care relativa are ca antecedent un nominal cu sens generalizator. Și în acest tipar, conectorul relativei este mai ales *ce*, iar constituentul focalizat este obiect. Ambele tipuri de construcții sînt în variație liberă cu cele în care relativa introdusă prin *ce* are drept antecedent pronumele semiindependent *ceea*. Această remarcă poate conduce la concluzia că, în fapt, relativa fără antecedent este o variantă a construcției cu antecedent *ceea*. Pentru mai multe date în legătură cu distribuția grupării (*ceea*) *ce* în relativele din româna actuală, v. Gheorghe (2004, p. 140–148).

2.1. Construcții scindate

Corpusul a relevat existența unor structuri scindate asemănătoare cu cele prototipice (în legătură cu care s-a afirmat că româna prezintă o idiosincrasie), organizate după tiparul [*copulă* + *XP FOCALIZAT* + *relativă*]. Structurile de sub (5) sînt similare cu cele de sub (1), cu deosebirea că nu prezintă un pronume expletiv². Este de remarcat varietatea lor, atît sub aspectul poziției sintactice din care este extras constituentul focalizat [subiect în (5a,d,e), adjunct în (5b₁) și obiect prepozițional în (5b_{2,c})], cît și sub aspectul conectorului relativei. În plus, se observă că XP focalizat poate avea structură simplă [nume propriu sau demonstrativ (5a,b)] sau complexă (5c,d,e). Constituentul complex focalizat cuprinde un antecedent pronominal și o relativă restrictivă (purtătoare a informației focale). Relativa poate avea și un antecedent pronominal (5f).

- (5) a. Și iaste ȚARINA LUI EFRON [**care**a era în peștira cea îndoită] (BB.1688, 15)
 b. Au nu iaste ACESTA [**den carele** bea domnu-nostru] și [**cu carele** vrăjaște]? (PO.1582, 155)
 c. și-i tremease cătră Domnul Isus Hristos, să întreabe pre el de iaste ACESTA [CE-AU VENIT] [**de carele** zice scriptura și glasurile procești]... (CC².1581, 586)
 d. De nu ACESTA, au iaste CELA [CE RĂSIPIIA ÎNTRU IERUSALIM] [**cine** menia numele acesta ...]? (CB.1559–60, 98)
 e. era OARECINE [DE-L CHEMA SAMPSON] [**ce** era mai cu vîrtute de toț cîți era pe lume] (FD.1592–604, 568^r)
 f. și atunce iaste CUVÎNTUL **acela** [**ce** zice] (AD.1722–5, 92, 83^r)

2.2. Construcții pseudo-scindate prototipice

Bine reprezentată în corpus este schema de construcție pseudo-scindată prototipică: [*XP FOCALIZAT* + *copulă* + *relativă*], în legătură cu care observăm în nota 1 că în româna modernă este aproape absentă (reducîndu-se, în puținele ocurențe, la o unică ipostază—cu conectorul *ce* și cu element focalizat extras din poziție de obiect).

Exemplele de sub (6) arată că în româna veche tiparele sînt mai variate. Pe de o parte, constituentul focalizat poate fi subiect, pe de altă parte, subordonata relativă poate avea și alți conectori în afară de *ce* [v. (6a,c,d)]:

- (6) a. Că TU ești [**cinre** me-au trasu de zgău] (...) (PH.1500–1510, 103, 17^r)
 b. Știa-l el că ACESTA era [**ce** drept milostenia ședea pre lîngă înfrunșatele uși ale besecare-cilor] (CP.1570, 29)
 c. Că (...) ACELA iaste [**de-l** măreaște Domnul] (CC².1581, 556)
 d. Că ACESTA amu iaste [**care** de el e scris] (CC².1581, 590)

Exemplele de sub (7a,b) conțin un nume propriu focalizat, un numeral (7c), respectiv un DP complex (7d) extras din poziție de subiect. Construcții de acest tip sînt posibile în româna actuală numai cu relativă cu antecedent.

- (7) a. MIHEA PROROC iaste [**de**-au prorocit de aceasta] (CC².1581, 562)
 b. PAVEL iaste [**carile** mărturisește adevărata a Domnului făgadă] (...) (CD.1698, 164)
 c. DOAO era [**de** ținea ruda omenească]: dulceața și scîrba. (CC².1581, 520)
 d. că NUMAI SINGURĂ DREPTATEA iaste [**de**-i face cinstiț la norod]. (AD.1722–5, 86, 78^r)

Se regăsesc în corpus și exemple în care constituentul focalizat este extras din poziție de obiect direct (8a,b) sau obiect prepozițional (8c,d); și în aceste exemple, conectorul relativ poate fi diferit de *ce*:

²Absența expletivului din construcția scindată este justificată sintactic, date fiind trăsăturile tipologice ale românei, de limbă *pro-drop*.

- (8) a. Și acum, ACEASTA iaste [**care** te rog, Doamne împărate], și [**care** cer de la tine]! (BB.1688, 644)
 b. ACEASTA iaste [**ce** dzice Pavel apostol să să socotească omul sîngur pre sine] (CazV.1643, 43^r)
 c. ACEASTA iaste [**care** au zis Domnul] (BB.1688, 76)
 d. Deaci ACEA iaste [**de ce** grăim de stepena întâia a tatălui...] (Prav.1581, 167, 220^v)

2.3. Construcții pseudo-scindate inverse

Cele mai numeroase în corpusul de limbă veche sînt exemplele în care focalizarea unui constituent se produce prin pseudo-scindare inversă (după schema din (4b): [*XP FOCALIZAT* + *copulă* + *antecedent* + *relativă*]). Sub aspectul realizării grupului aflat sub focus, remarcăm frecvența mare a pronomelor personale (9a–c), demonstrative (9d–f) și demonstrative profrază (9g), indefinite (9h), dar și a numelor proprii (10), bine reprezentate în texte din toate perioadele.

- (9) a. Etă, EU sîntu **cela** [**ce** căutați]! (CB.1559–60, 109)
 b. Împărate Alexandre, EU sînt astăzi **cela** [**ce** fugi de leul] (A.1620, 187)
 c. EL iaste **cela** [**ce** ispitește inimile și rărunchii] (AD.1722–5, 92, 82^v)
 d. ACESTA e **cela** [**ce** împărăția răsărita și apusul]. (FD.1592–604, 483^r)
 e. Au nu iaste ACESTA **cela** [**ce** ședea de cerea]? (CazV.1643, 168^r)
 f. Cela ce are poruncile mele și le păzește pre iale, ACELA iaste **cela** [**ce** mă iubește] (AD.1722–5, 79, 71^v)
 g. Și ACEASTA iaste **aceia** [**ce** zice prorocul Ioil] (AD.1722–5, 219, 200^v)
 h. că ALTUL iaste **cela** [**ce** samănă], și ALTUL √ **cela** [**ce** seaceră] (CazV.1643, 160^r)
- (10) a. SAVL era **acesta** [**ce** vrea uciderea lui] (CB.1559–60, 81)
 b. SAVEL era **cela** [**ce** vrea uciderei lui] (CP.1570, 81)
 c. Că DUMNEZĂU iaste **Cel** [**ce** zdrobește războaiele] (BB.1688, 632)
 d. Duse-se omul și vestia jidovilor că IISUS iaste **Cela** [**ce** l-au făcut pre el sănătos] (BB.1688, 816)
 e. IISUS iaste **cela** [**ce** m-au făcut sănătos] (CazV.1643, 151^v)
 f. Cunoașteți dară că DOMNUL iaste **Cel** [**ce** au turburat] (BB.1688, 371)
 g. ALEXANDRU VODĂ au fost **acel** [**ce** s-au bătut cu Pătru vodă Aron] (AU.1700, 53)

2.4. Construcții pseudo-scindate hibride

O variantă hibridă de construcție scindată regăsim în exemplele de sub (11). Tiparul amalgamează structura construcției scindate prototipice (avînd în locul expletivului un subiect lexicalizat) cu structura pseudo-scindată inversă. Constituentul extras și adus sub focus este inclus aici într-o predicăție de identificare, care face dificilă refacerea relației cu poziția de extracție [v. și ezitarea de acord din (11a) vs. (11b)]. Schema pe care o propunem pentru aceste construcții este [*subiect lexicalizat* + *copulă* + *XP FOCALIZAT* + *antecedent* + *relativă*]. Cu toate că tiparele prototipice sînt alterate, considerăm că putem vorbi și în aceste exemple de structuri scindate, emfaza construcției fiind evidentă.

- (11) a. Eu sîntu ISUS, **cela** [**ce**-l tu gonești] (CB.1559–60, 93)
 b. Eu sînt ISUS NAZARINEANUL, **cela** [**ce** tu mă gonești] (CP.1570, 93)
 c. Acela iaste MOISI **cela** [**ce** zise fiilor lu Israil] (CB.1559–60, 75)
 d. Acesta iaste HRISTOS, ISUS **cela** [**ce**-l spuiu eu voao] (CB.1559–60, 181)
 e. Acela iaste ISUS HRISTOS [**ce** elu-l eu spuiu voao] (CP.1570, 181)
 f. acela iaste ILIE [**cela** [**ce** va să vie]] (CC².1581, 585)
 g. aceasta iaste PÎINEA [**care**a au dat voao a vă hrăni] (PO.1582, 232)

- h. Acesta iaste OMUL [cel [ce spre oameni și despre Leage și spre locul acesta toți, tutuindenea învăță]] (...) (CB.1559-60, 230)
- i. Că acesta iaste OMUL ACELA [ce spre oameni și spre Leage și spre locul acesta toți, tutindirea învăță] (...) (CP.1570, 230)

Exemplul (12) este interesant prin organizarea diferită a constituenților structurii (cu copula antepusă față de XP focalizat), determinată de prezența negației și de natura semantică a constituentului focalizat (un cuantificator indefinit inclus într-un grup cu cap vid). În același timp, exemplul se detașează de cele anterioare și pentru că nelexicalizarea centrului DP face dificilă încadrarea fără echivoc a construcției în tiparul pseudo-scindat prototpic (12a) sau pseudo-scindat (invers) cu antecedent (12a').

- (12) a. Den aceastea toate, nu-s MULTE √ [care n-au ieșit în limba rumânească den ceale cărți sîrbești și grecești]. (PO.1582, Prefață, 3^r)
- a'. Den aceastea toate, nu-s MULTE [CĂRȚI] [cele] [care n-au ieșit în limba rumânească den ceale cărți sîrbești și grecești]. (PO.1582, Prefață, 3^r)

S-ar putea include în categoria structurilor hibride și construcții interogative precum (13), negative ca (14a,b), în care elementul focalizat este un cuantificator negativ nelexicalizat și construcții atipice cu relativă redusă (15a) sau eliptică (15b); toate au în comun emfaza, focalizarea unui constituent și includerea într-o structură care „rupe” organizarea canonică a enunțului.

- (13) Mirară-se toți ceia ce auzia și grăia: De nu ACESTA iaste **cela** [ce spărgea besearecile în Ierusalim ceia ce meniia numele acesta ...]? (CP.1570, 98)
- (14) a. Nu iaste √ [ca să rîdice sicriul lui Dumnezeu], fără numai leviții (BB.1688, 298)
- b. Nu iaste √ **cel** [ce să știe calea ei], nici √ **cel** [ce să pomenească cărarea ei] (BB.1688, 635)
- (15) a. Fu PETRU **cercetîndu** toți a deștenge cătră svînții ceia ce viia întru Lida (CP.1570, 100)
- b. Era FIIUL LUI **cela** √ mai marele la sat. (CC².1581, 12)

3. Concluzii

Analiza corpusului a arătat că, spre deosebire de româna modernă, româna veche prezintă o mai mare varietate de tipare, atât în privința organizării structurii, cât și în privința procedeele de focalizare a constituentului. Absența din corpus a construcțiilor pseudo-scindate de bază (mult mai frecvente în româna modernă în comparație cu cele inverse) pare să confirme intuiția că tiparul de construcție *pseudo-scindată* din româna modernă se bazează pe un model francez sau italian și că este relativ recent. Pe de altă parte, varietatea sub toate aspectele a acestor construcții, inclusiv formulele hibride (a căror organizare poate fi pusă și pe seama unor modele străine) arată că tiparul de construcție scindată nu este accidental în limba veche, ci reprezenta o opțiune sintactică validă pentru strategiile de focalizare a unui constituent.

Bibliografie

A. Corpus

- A.1620 = *Alexandria*, în Zgraon, Fl. (ed.), *Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, vol. 11, Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2006.
- AD.1722-5 = Antim Ivireanul, *Didahii*, în Antim Ivireanul, *Opere*, ed. G. Ștrempel, Editura Minerva, București, 1972, p. 1-238.
- AU.1700 = Axinte Uricariul, *Cronica paralelă a Țării Românești și a Moldovei*, ediție critică și studiu introductiv de Gabriel Ștrempel, Editura Minerva, București, 1993.
- BB.1688 = *Biblia adecă Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și Noului Testament*, tipărită întâia oară la 1688 în timpul lui Șerban Vodă Cantacuzino, Domnul Țării Românești, Editura Institutului Biblic, București, 1977.
- CazV.1643 = Varlaam, *Cazania*, ed. J. Byck, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1943, p. 1-506.

- CB.1559–60 = *Codicele Bratul*, ed. Al. Gafton, [online].
- CC².1581 = Coresi, *Cartea cu învățătură*, ed. S. Pușcariu & Al. Procopovici, Atelierele Grafice Socec, București, 1914.
- CD.1698 = Dimitrie Cantemir, *Divanul*, în D. Cantemir, *Opere complete*, I, *Divanul*, ed. V. Cîndea, Editura Academiei RSR, București, 1974, p. 103–405.
- CP.1570 = Coresi, *Psaltirea slavo-română (1577) în comparație cu psaltirile coresiene din 1570 și din 1589*, ed. S. Toma, Editura Academiei RSR, București, 1976, p. 35–662.
- FD.1592–604 = *Floarea darurilor*, în Roman Moraru, Al. (ed.) (1996). *Cele mai vechi cărți populare în literatura română*, 1, Editura Minerva, București, p. 119–182.
- PH.1500–1510 = *Psaltirea Hurmuzaki*, ed. I. Gheție & M. Teodorescu, Editura Academiei Române, București, 2005.
- PO.1582 = *Palia de la Orăștie*, ed. V. Pamfil, Editura Academiei RSR, București, 1968.
- Prav.1581 = *Pravila ritorului Lucaci*, ed. I. Rizescu, Editura Academiei RSR, București, 1971, p. 161–183.

B. Referințe

- Akmajian, A. (1970). *On Deriving Cleft Sentences from Pseudo-Cleft Sentences*, în „Linguistic Inquiry”, vol. 1, nr. 2, p. 149–168, [online].
- Boškovic, Ž. (1997). *Pseudoclefts*, în „Studia Linguistica”, vol. 51, nr. 3, p. 235–277, [Crossref](#).
- Collins, P. (1991). *Clefts and Pseudo-Cleft Constructions in English*, Routledge, London & New York.
- Declerck, R. (1984). *The pragmatics of it-clefts and WH-clefts*, în „Lingua”, vol. 64, nr. 4, p. 251–289, [Crossref](#).
- Declerck, R. (1988). *Studies in Copular Sentences, Clefts and Pseudo-clefts*, Foris Publications, Holland/USA, [Crossref](#).
- Gheorghe, M. (2004). *Propoziția relativă*, Editura Paralela 45, Pitești.
- Hundel, J.K. (1977). *Where do cleft sentences come from?*, în „Language”, vol. 53, nr. 3, p. 543–559, [Crossref](#).
- Halliday, M.A.K. (1985). *An Introduction to Functional Grammar*, Edward Arnold, London.
- Hartmann, K. & Tonjes V. (eds) (2013). *Cleft Structures*, John Benjamins Publishing Company, Amsterdam, [Crossref](#).
- Hedberg, N. (2013). *Multiple focus and cleft sentences*, în [Hartmann & Tonjes \(2013\)](#), p. 227–250, [Crossref](#).
- Higgins, F.R. (1979). *The Pseudo-cleft Construction in English*, Garland Publishing, New York, [Crossref](#).
- Huddleston, R., Pullum, G.K. et al. (2002). *The Cambridge Grammar of the English Language*, Cambridge University Press.
- Iatridou, S. & Varlokosta, S. (1998). *Pseudoclefts crosslinguistically*, în „Natural Language Semantics”, vol. 6, nr. 1, p. 3–28, [Crossref](#).
- Jespersen, O. (1937/1984). *Analytic Syntax*, The University of Chicago Press.
- Lambrecht, K. (2001). *A Framework for the Analysis of Cleft Constructions*, în „Linguistics”, vol. 39, nr. 3, p. 463–516, [Crossref](#).
- Pană Dindelegan, G. (ed.) (2013). *The Grammar of Romanian*, Oxford University Press.
- Prince, E.F. (1978). *A comparison of Wh-clefts and it-clefts in discourse*, în „Language”, vol. 54, nr. 4, p. 883–906, [Crossref](#).
- Prince, E.F. (1981). *Toward a taxonomy of given-new information*, în Cole, P. (ed.), *Radical Pragmatics*, Academic Press, New York, p. 223–255.
- Reeve, M. (2011). *The syntactic structure of English clefts*, în „Lingua”, vol. 121, nr. 2, p. 142–71, [Crossref](#).
- Reeve, M. (2012). *Clefts and their Relatives*, John Benjamins Publishing Company, Amsterdam, [Crossref](#).
- Șerbănescu, A. (1996). *Construcții scindate*, în „Limba Română”, vol. 35, nr. 1, p. 3–10.